

وقتی می خواهید تدریس جذابی بسازید

بهاره میرزاپور
عکاس: فاطمه میرزاپور

نام فعالیت: حدس بزن، اجرا کن
هدف: کمک به یادگیری بهتر درس، ایجاد شور و نشاط در کلاس، رشد خلاقیت
رده سنی: دوره دوم دبستان و دوره اول دبیرستان
ابزار: کارت‌های مفاهیم درس
مدت اجرا: ۲۰ دقیقه
فضای اجرا: کلاس درس

مقدمه

دانش آموزان ما سبک‌های یادگیری متفاوتی دارند. در این نوشته سعی کردیم با فعالیت حدس بزن، اجرا کن دانش آموزانی که با سبک‌های یادگیری شنیداری، حرکتی و دیداری یاد می‌گیرند با موضوع درسی درگیر کنیم تا هر کدام از آنها با سبک یادگیری خودش با موضوع مرتبط شود و آن را یاد بگیرد.

مقدمات اولیه فعالیت

هنگام نوشتن طرح درس، کلمات کلیدی درس را مشخص کنید و هر کلمه را روی یک کارت بنویسید. برای مثال، اگر معلم علوم پایه نهم هستید، می‌توانید کلمات کلیدی فصل ده را به این صورت مشخص کنید: ماشین ساده، چرخ دنده، اهرم، سطح شیبدار، طناب و قرقره، چرخ و محور، گشتاور، اندازه نیرو، فاصله نیرو تا محور گردش، نیروی مقاوم و نیروی محرک. یا اگر معلم مطالعات اجتماعی پنجم دبستان هستید، می‌توانید کلمات کلیدی درس ۱۳ (حرکت‌های زمین) را به این صورت مشخص کنید: زمین، منظومه شمسی، حرکت چرخشی، حرکت انتقالی، شب و روز، تغییر فصل، استواء، مدار و نصف‌النهار.

* معلم مطالعات اجتماعی و تفکر متوسطه اول منطقه ۴

4 این فعالیت دو نفری است و هر نفر از گروه رمز فقط با یک نفر از گروه کشف ارتباط دارد. در برابر سؤالات طرف مقابل، دانش‌آموز گروه رمز فقط می‌تواند از جواب‌های بله یا خیر استفاده کند و نباید هیچ توضیحی درباره‌ی کارتی که در دست دارد بدهد.

5 پس از اینکه تمام دانش‌آموزان گروه کشف کلمات کلیدی را حدس زدند، همه سر جای خود می‌نشینند. حال دانش‌آموزان گروه کشف باید کلمه‌ی کلیدی کشف شده را به صورت پانتومیم برای کل کلاس به نمایش درآورند. در این مرحله نوبت تمام دانش‌آموزان کلاس است که کلمه را کشف کنند.

6 هنگام اجرای پانتومیم، دانش‌آموز

گروه رمز که در مرحله‌ی اول با فرد اجرا کننده هم‌گروه بوده است، باید

ساکت بماند و پاسخ را نگوید.

7 دانش‌آموز اجراکننده

هم بهتر است با استفاده از

سؤال‌هایی که در مرحله‌ی

قبل پرسیده است،

پانتومیم را اجرا کند و آن

را مستقیم نشان ندهد تا

همه‌ی دانش‌آموزان بتوانند

مانند خودش آن را کشف

کنند.

نحوه‌ی اجرای فعالیت

به دانش‌آموزان بگویید از نیمکت‌های خود بلند شوند و به دو گروه تقسیم شوند. توضیح زیر را به آن‌ها بدهید.

1 یک گروه گروه «رمز» و گروه دیگر «گروه کشف» است.

2 در گروه رمز، به هر نفر یک کارت داده می‌شود که روی آن یک کلمه‌ی کلیدی از درس نوشته شده است. لازم است هر دانش‌آموز از کارت‌ش طوری مراقبت کند که هیچ‌کس متوجه عبارت روی آن نشود.

3 بعد از اعلام شروع بازی، هر دانش‌آموز از گروه رمز به سراغ فردی در گروه کشف می‌رود. دانش‌آموز گروه کشف باید با بیست سؤال‌ی کلمه‌ی کلیدی گروه رمز را کشف کند.

در حاشیه‌ی فعالیت

این فعالیت را می‌توان برای شروع درس جدید یا مرور درس قبلی استفاده کرد. در صورتی که برای شروع درس جدید از آن استفاده می‌کنید، از دانش‌آموزان بخواهید به شیوه‌ی یادگیری معکوس، ابتدا درس را در خانه بخوانند. سپس شما در کلاس آن را با این شیوه تدریس کنید.

این فعالیت را می‌توانید برای یادگیری و مرور تمام درس‌هایی که کلمات کلیدی دارند، مانند ادبیات فارسی، عربی، ریاضی، علوم، پیام‌های آسمانی و مطالعات اجتماعی استفاده کنید. از آنجایی که در طول این فعالیت دانش‌آموزان به‌طور مستقیم درگیر جریان یادگیری هستند و خودشان مفاهیم را کشف می‌کنند، یادگیری خلاقانه‌تر و عمیق‌تری از مطالب حاصل می‌شود.